

Алатау қаласы Кеңесінің
Жедел комитетінің шешімімен
(№ 1 хаттама, 20.08.2026 ж.)
бекітілген

**Алатау қаласының стратегиялық құжаттарын әзірлеу, түзету және
іске асыру тиімділігін бағалау әдістемесі**

Алатау, 2026 жыл

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Алатау қаласының стратегиялық құжаттарын әзірлеу, түзету және іске асыру тиімділігін бағалау әдістемесі (бұдан әрі – Әдістеме) Алатау қаласының стратегиялық құжаттарын әзірлеудің, түзетудің, іске асырудың, бақылаудың және іске асыру тиімділігін бағалаудың бірыңғай тәртібін айқындайды.

2. Осы Әдістеме Қазақстан Республикасының «Алатау қаласының арнаулы құқықтық режимі туралы» Конституциялық заңының (бұдан әрі – Конституциялық заң) 28-бабының 12-тармағына, Алатау қаласы Кеңесі туралы ережеге, Алатау қаласы Кеңесінің Жедел комитеті туралы ережеге сәйкес әзірленген.

3. Осы Әдістеме Алатау қаласының келесі стратегиялық құжаттарына қолданылады:

1) Алатау қаласының ұзақ мерзімді даму жоспарына (бұдан әрі – ұзақ мерзімді жоспар);

2) Алатау қаласының мастер-жоспарына (бұдан әрі – мастер-жоспар);

3) Алатау қаласының даму стратегиясына (бұдан әрі – даму стратегиясы).

4. Стратегиялық құжаттарды іске асыру келесі жолдармен қамтамасыз етіледі:

1) мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспары;

2) әкімшіліктің бюджеті;

3) Алатау қаласының жекелеген аумақтарын дамыту бойынша егжей-тегжейлі жоспарлары;

4) әкімдік әзірлейтін Алатау қаласының әлеуметтік-экономикалық сипаттағы жоспарлары арқылы.

5. Цифрлық тізілімдер, геоақпараттық материалдар, цифрлық карталар және өзге де деректер стратегиялық құжаттарды әзірлеу, іске асыру, бақылау, бағалау және түзету үшін пайдаланылады және дербес стратегиялық жоспарлау құжаттары болып табылмайды.

6. Стратегиялық құжаттарды әзірлеу, түзету, іске асыру, бақылау және іске асыру тиімділігін бағалау Конституциялық заңға, оны іске асыру мақсатында қабылданған нормативтік құқықтық актілерге, осы Әдістемеге және әкімшілік басқармасының уәкілетті органдарының өзге де шешімдеріне сәйкес жүзеге асырылады.

7. Әдістеменің негізгі қағидаттары мыналар болып табылады:

1) **Алатау қаласын «ақылды қала» ретінде дамыту қағидаты.** Алатау қаласының стратегиялық құжаттары қаланың инфрақұрылымы мен қалалық кеңістігін басқаруда тиімділік пен қауіпсіздікті арттыру, тұрақты дамуды қамтамасыз ету және Алатау қаласы тұрғындарымен өзара іс-қимыл деңгейін арттыру мақсатында инновациялық қалалық мобильділікті, цифрлық технологияларды және заттар интернетін енгізу мен пайдалануды көздейтін «ақылды қала» тұжырымдамасын ескере отырып, тек осы тұжырымдама аясында ғана әзірленеді, бекітіледі және іске асырылады.

2) **Стратегиялық келісімділік қағидаты.** Шешімдер, іске асыру жоспарлары және бюджеттік параметрлер Алатау қаласының стратегиялық құжаттарында белгіленген мақсаттар, басымдықтар, тиімділіктің түйінді көрсеткіштері және кеңістіктік шешімдер негізінде қалыптастырылады.

3) **Стратегиялық инвестициялардың басымдығы қағидаты.** Инвестициялық жобаларды қалыптастыру және ресурстарды бөлу кезінде даму стратегиясының мақсаттарына қол жеткізуді қамтамасыз ететін, мастер-жоспарға сәйкес келетін және Алатау қаласының кеңістіктік, инфрақұрылымдық және әлеуметтік-экономикалық әлеуетін ескеретін жобаларға басымдық беріледі.

4) **Стратегиялық болжамдылық қағидаты.** Стратегиялық құжаттармен белгіленген қаланың даму мақсаттары, басымдықтары және негізгі бағыттары дәйекті іске асырылуға жатады.

8. Бұл Әдістеменің мақсаттары үшін келесі негізгі ұғымдар мен олардың анықтамалары қолданылады:

1) **мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспары** (бұдан әрі – іс-қимыл жоспары) – бұл үшжылдық сырғымалы кезеңге арналған мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру туралы құжат, оған шаралар, оларды жүзеге асыру мерзімдері, жауапты орындаушылар, қаржыландыру көлемдері мен көздері, аяқтау формалары және күтілетін нәтижелер (әсерлер) қамтылған.

2) **әкімшілік** – Алатау қаласының жұмыс істеуін және дамуын мемлекеттік басқару және оған басшылық ету, сондай-ақ осы саладағы нормативтік құқықтық реттеу функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік орган болып табылатын Алатау қаласының әкімшілігі, атап айтқанда «Alatau City Authority» арнаулы басқару ұйымы.

3) **жылдық бақылау** – күнтізбелік жылдың қорытындысы бойынша ұзақ мерзімді жоспардың, мастер-жоспардың және даму стратегиясының іске асырылуы туралы мәліметтерді жинау, тексеру және талдау. Жылдық бақылау

даму стратегиясының ТТК қол жеткізуін, жобалар мен іс-шаралардың жүзеге асырылуын, мастер-жоспардың кеңістіктік көрсеткіштері мен бақылау нүктелеріне қол жеткізуді, сондай-ақ ұзақ мерзімді жоспардың ұзақ мерзімді бағдарлары мен кезеңділігінің сақталуын талдауды қамтиды.

4) **Алатау қаласын дамыту туралы жылдық есеп** – Кеңес бекітетін және жариялануға жататын, стратегиялық құжаттарды іске асыруды бақылау мен бағалаудың, мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспары мен әкімшілік бюджетінің орындалу нәтижелерін, сондай-ақ негізгі ауытқуларды, ТТК мен жоспарлы нәтижелерге қол жеткізілмеу себептерін, қорытындылар мен ұсынылатын шараларды қамтитын қорытынды құжат.

5) **әкімшілік бюджеті** – Алатау қаласының стратегиялық құжаттары негізінде құрылатын құжат және мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспарын қаржылық қолдауға бағытталған.

6) **Кеңес** – Алатау қаласының Кеңесі, әкімшіліктің жоғары алқалы басқару органы.

7) **деректер иесі** – стратегиялық құжаттардың іске асырылуын бақылау және іске асыру тиімділігін бағалау кезінде пайдаланылатын деректердің қалыптастырылуын, дұрыстығын, өзектілігін және берілуін қамтамасыз ететін құрылымдық бөлімше, мемлекеттік орган немесе ұйым.

8) **деректер көзі** – тиімділіктің түйінді көрсеткіштерін есептеу және бақылау жүргізу үшін пайдаланылатын ресми статистикалық, әкімшілік, қаржылық, жобалық, геоақпараттық немесе өзге де тексерілетін ақпарат.

9) **егжей-тегжейлі даму жоспары** – Алатау қаласының жекелеген аумақтары мен функционалдық аймақтары үшін мастер-жоспар негізінде және оған сәйкес Алатау қаласы әкімшілігінің бас атқарушы директоры бекітетін қала құрылысын жоспарлау құжаты.

10) **әзірлеу** – белгіленген мерзімге стратегиялық құжатты бастапқы дайындау.

11) **даму стратегиясы** – Алатау қаласының даму стратегиясы, ол он бесжылдық мерзімге мастер-жоспармен қатар әзірленіп, ұзақ мерзімді жоспардың негізінде және оны іске асыру мақсатында бекітіледі. Даму стратегиясы қала дамуының экономикалық мақсаттары мен басымдықтарын, басымдық салаларын, тиімділіктің түйінді көрсеткіштерін және іске асыру құралдарын анықтайды.

12) **цифрлық реестр** – Алатау қаласының стратегиялық құжаттарын әзірлеу, іске асыру және түзетуге қатысты құжаттарды, жобаларды, көрсеткіштерді, келісулерді, нұсқаларды, өзгерістерді және өзге де деректерді есепке алу үшін пайдаланылатын құрылымдалған электрондық тізбе.

13) **геоақпараттық жүйе (ГАЖ)** – Алатау қаласының аумағына, инфрақұрылымына, шектеулеріне, инвестициялық учаскелеріне, жобаларына және өзге де объектілеріне қатысты кеңістіктік деректерді қалыптастыру, сақтау, өңдеу, талдау және бейнелеу үшін пайдаланылатын геоақпараттық жүйе.

14) **ГАЖ қабаты/геоақпараттық қабат** – бірыңғай геоақпараттық негізге байланысты аумақ, функционалдық аймақтар, инфрақұрылым, шектеулер, инвестициялық учаскелер, жобалар немесе өзге де объектілер туралы мәліметтерді көрсететін тақырыптық кеңістіктік деректер жиынтығы.

15) **инфрақұрылымдық жоспар** – көлік, инженерлік, коммуналдық, әлеуметтік, цифрлық және өзге де инфрақұрылым объектілерінің құрамын, орналастырылуын, оларды дамыту кезектілігін, сондай-ақ мастер-жоспарды іске асыру үшін қажетті капиталдық салымдарға қажеттілікті айқындайтын мастер-жоспардың бөлігі.

16) **инфрақұрылым жобасы** – Алатау қаласының стратегиялық құжаттарын іске асыру үшін қажетті көлік, инженерлік, коммуналдық, әлеуметтік, цифрлық немесе өзге де инфрақұрылымды құру, дамыту, жаңғырту немесе пайдалану жөніндегі жоба.

17) **тиімділіктің түйінді көрсеткіштері (ТТК)** – стратегиялық құжаттың стратегиялық мақсаттарына және күтілетін нәтижелеріне қол жеткізу дәрежесін бағалау үшін қолданылатын, өлшенімділік, қолжетімділік, тексерілімділік және уақыт бойынша шектелгендік қағидаттарына сәйкес келетін сандық көрсеткіш.

18) **ұзақ мерзімді жоспар** – отыз жыл мерзімге әзірленетін және бекітілетін, қаланың ұзақ мерзімді көзқарасын, аумақты дамытудың кеңістіктік каркасын және инфрақұрылымды дамытудың ұзақ мерзімді бағыттарын айқындайтын Алатау қаласының ұзақ мерзімді даму жоспары. Ұзақ мерзімді жоспар мастер-жоспар мен даму стратегиясын әзірлеудің негізі болып табылады.

19) **қаланы жоспарлаудың ұзақ мерзімді бағдарлары** – ұзақ мерзімді жоспармен белгіленетін, тиісті онжылдық кезеңдерге бақылау көрсеткіштері белгіленген қала дамуының нысаналы сапалық және сандық параметрлері.

20) **мастер-жоспар** – ұзақ мерзімді жоспар негізінде және оны іске асыру мақсатында даму стратегиясымен бір мезгілде он бес жыл мерзімге әзірленетін және бекітілетін Алатау қаласының мастер-жоспары. Мастер-жоспар

аумақтардың функционалдық мақсатын және рұқсат етілген пайдалануын, құрылыс параметрлерін, жоспарлау құрылымын, сондай-ақ көлік, инженерлік, коммуналдық, әлеуметтік және цифрлық инфрақұрылымды орналастыруды белгілейді. Құрылыс параметрлері жер учаскелерінің рұқсат етілген пайдалануын, рұқсат етілген құрылыс алаңдарын, ғимараттардың биіктігін, сондай-ақ мастер-жоспардың келісімділігін қамтамасыз ету үшін қажетті өзге де жоспарлау шарттарын қамтуы тиіс.

21) Алатау қаласы Кеңесінің Жедел комитеті – Алатау қаласы Кеңесінің комитеті, Кеңес тарапынан Жедел комитетке берілген жедел шешімдер қабылдау және жекелеген ішкі мәселелерді бекіту мақсатында Кеңес мүшелерінің арасынан құрылатын комитет болып табылады.

22) аумақты кезең-кезеңімен дамыту – инфрақұрылымның дайындығын, инвестициялық сұранысты, бюджеттік қамтамасыз етілуін, жерге қатысты шешімдерді және инвестициялық міндеттемелерді ескере отырып, аумақты игеру және жобаларды іске асыруды кезеңдер бойынша бөлу.

23) бекітілген жобалық ұсыныстар мен іске асырылып жатқан жобалардың тізімі – әкімшілік стратегиялық құжаттарды түзету кезінде оларда көзделген шешімдердің сақталуын қамтамасыз ету және есепке алу мақсатында бекітілген жобалық ұсыныстар мен іске асырылып жатқан жобалардың жүйеленген тізімі.

24) ұсыныстар тізімі – халықтан, инвесторлардан, кәсіпкерлік субъектілерден, мемлекеттік мекемелерден және басқа да мүдделі тараптардың ұсыныстарының жүйеленген тізімі, оны әкімшілік тарапынан стратегиялық құжаттарды бақылау және түзету кезінде жинақтау, талдау және ескеру үшін құрылады.

25) есепті жыл – стратегиялық құжаттардың іске асырылуына жыл сайынғы бақылау және тиімділікті бағалау жүргізілетін, 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейінгі күнтізбелік жыл.

26) жоспарлаудың сырғымалы негізі – стратегиялық құжаттың түзетілген нұсқасын мақұлдағанда, түзетілген нұсқаны іске асыру басталған жылдан бастап есептелетін сол ұзақтықтағы жаңа толық жоспарлау кезеңі белгіленеді, ал мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспары жыл сайын жаңартылғанда, кезекті жылды және одан кейінгі екі жылды қамтитын, жаңа үшжылдық кезең құрылады.

27) жоспарлы түзету – стратегиялық құжатты Конституциялық заңмен белгіленген мерзімдерде қайта қарау, бақылау және бағалау нәтижелерін ескеру,

сондай-ақ негізделген өзгерістер енгізу және құжаттың жаңа қолданылу кезеңін сырғымалы негізде белгілеу.

28) жартыжылдық бақылау – күнтізбелік жылдың бірінші жартыжылдығының қорытындылары бойынша мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспарының орындалуы туралы мәліметтерді жинау, тексеру және талдау. Мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспарының екінші жартыжылдықтағы орындалуына бақылау жылдық бақылау шеңберінде жүзеге асырылады.

29) ақылды қала (Smart City) – бұл қала дамуының тұжырымдамасы, ол ресурстарды тиімді басқаруға және қызмет көрсетуге бағытталған жоғары технологиялық және инновациялық шешімдер мен ұйымдастырушылық шаралар кешенін енгізуді көздейді, бұл азаматтар үшін тұрақты әрі жайлы өмір сүру жағдайларын жасау мақсатында жүзеге асырылады.

30) Алатау қаласының әлеуметтік-экономикалық сипаттағы жоспары – Алатау қаласының стратегиялық құжаттарын ескере отырып үшжылдық мерзімге әзірленген құжат, ол өмірді қамтамасыз ету жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ету, халыққа тауарлар мен қызметтер жеткізу, жалпы әкімшілік мәселелерін шешу шараларын анықтап, Алатау қаласының жергілікті бюджетін қалыптастырудың негізі болып табылады.

31) мастер-жоспарды іске асырудың кеңістіктік көрсеткіші – бұл мастер-жоспардың кеңістіктік, территориялық, инфрақұрылымдық немесе басқа шешімін жүзеге асыруды сипаттайтын сандық өлшенетін көрсеткіш. Мастер-жоспарды іске асырудың кеңістіктік көрсеткіштері даму стратегиясының мақсаттары мен ТТК байланысты болуы тиіс және жеке қайталанатын ТТК жүйесін құрамауы тиіс.

32) Алатау қаласының стратегиялық құжаттары – Конституциялық заңға және осы Әдістемеге сәйкес әзірленетін, түзетілетін, іске асырылатын және бағаланатын ұзақ мерзімді жоспар, мастер-жоспар және даму стратегиясы.

33) жоспардан тыс түзету (қосымша түзету) – Қазақстан Республикасының халықаралық ынтымақтастығы шеңберіндегі инвестициялық мақсаттарда жоспарлы түзету мерзімі басталғанға дейін мастер-жоспарды және (немесе) даму стратегиясын осы Әдістемедің көзделген тәртіппен қайта қарау.

1-параграф. Өкілеттіктерді бөлу

9. Айрықша жағдайларда мастер-жоспарға және (немесе) даму стратегиясына Қазақстан Республикасының халықаралық ынтымақтастығы шеңберіндегі инвестициялық мақсаттарда Қазақстан Республикасы Президентінің келісуімен қосымша түзетулер енгізілуі мүмкін.

10. Кеңес осы Әдістеме аясында Конституциялық заңға және Алатау қаласы Кеңесі туралы ережеге және Кеңестің басқа шешімдеріне сәйкес өкілеттіктерін жүзеге асырады.

11. Әкімшіліктің атқарушы органы:

- 1) стратегиялық құжаттарды әзірлеу мен түзетуді ұйымдастырады;
- 2) олардың өзара үйлестіруін қамтамасыз етеді;
- 3) мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру үшін іс-қимыл жоспарын әзірлеуді ұйымдастырады, сондай-ақ іс-қимыл жоспарын Кеңестің Жедел комитетінің бекітуіне енгізуді қамтамасыз етеді;
- 4) стратегиялық құжаттардың тиімді іске асырылуын қамтамасыз етеді;
- 5) стратегиялық құжаттардың іске асыру бақылауын жүргізеді және іске асыру тиімділігін бағалайды;
- 6) Алатау қаласының дамуы туралы жыл сайынғы есеп дайындайды;
- 7) ұсыныстар тізімін, бекітілген жобалық ұсыныстар мен іске асырылып жатқан жобалардың тізімін, сондай-ақ басқа цифрлық тіркеулерді жүргізеді, стратегиялық құжаттарды ақпараттық және геоақпараттық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді, тиісті тізілімдерді, ГАЖ қабаттарын және цифрлық деректерді жүргізу және жаңартуға жауапты тұлғаларды тағайындайды;
- 8) стратегиялық құжаттардың жобаларын, оларға түзетулер жобаларын және жылдық есепті Кеңестің қарауына енгізеді;
- 9) стратегиялық емес сипаттағы құжаттарды, оның ішінде жеке салаларды дамытуға бағытталған ақпараттық құжаттар мен тұжырымдамаларды, сондай-ақ тиісті операциялық жоспарларды бекітеді.

12. Әкімшілік Алатау қаласының қызметі мен дамуы үшін жауапты мемлекеттік органның стратегиялық, реттеушілік, іске асыру және бақылау функцияларын Алатау қаласы арнаулы құқықтық режимінің мақсаты, міндеттері мен қағидаттарына сәйкес атқарады.

13. Алатау қаласының әкімдігі:

- 1) стратегиялық құжаттарды ескере отырып әлеуметтік-экономикалық жоспарлар әзірлейді;

2) жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын жобалар мен іс-шаралар жергілікті бюджетті құру мен орындауда ескерілуін қамтамасыз етеді;

3) әкімшілікке стратегиялық құжаттардың іске асырылуын бақылау үшін қажетті ақпаратты қамтамасыз етеді.

14. Әкімшіліктің құрылымдық бөлімшелері мен органдары, мемлекеттік органдар, ұйымдар, жауапты орындаушылар және деректер иелері стратегиялық құжаттарды өз функциялары аясында әзірлеуге, іске асыруға және бақылауға қатысады және ұсынылған материалдардың толықтығы, сенімділігі мен уақтылылығына жауапты.

2-тарау. Стратегиялық құжаттар жүйесі

15. Осы Әдістеменің 3 және 4-тармақтарында көрсетілген Алатау қаласын дамытуға арналған құжаттар жүйесі стратегиялық құжаттар мен оларды іске асыру құралдарын қамтиды.

1-параграф. Ұзақ мерзімді жоспар

16. Ұзақ мерзімді жоспар мыналарды анықтайды:

1) қаланы жоспарлаудың ұзақ мерзімді бағдарларын;
2) экономикалық және кеңістіктік стратегия сценарийлерін;
3) 1:10000 масштабта әзірленетін аумақтың кеңістіктік аймақтандырылуы мен құрылымын;

4) көлік инфрақұрылымын, оның ішінде жүрдек автомобиль магистральдарын, автомобиль жолдарының магистральдық желісін, қоғамдық көліктің негізгі дәліздерін, интермодальдық көлік тораптарын, әуежайды, теміржол көлігін және көлік инфрақұрылымының басқа да негізгі объектілерін;

5) инженерлік инфрақұрылымның дамуын, оның ішінде сумен жабдықтаудың, су бұрудың, нөсерлік кәріздің, қатты тұрмыстық қалдықтармен жұмыс істеудің, газбен, жылумен және электрмен жабдықтаудың, телекоммуникациялардың және басқа да жүйелерінің бас құрылыстары мен магистральдық желілерін;

6) аумақты игерудің онжылдық кезеңдер бойынша кезеңділігін;

7) мастер-жоспар мен даму стратегиясын әзірлеуге арналған міндетті шектер мен бастапқы параметрлерін.

2-параграф. Мастер-жоспар

17. Мастер-жоспарға мыналар кіреді:

1) аумақты функционалдық аймақтарға бөлу, оның ішінде аумақтарды пайдалану түрлерін анықтау (1:5000) және даму кезеңдерін бесжылдық кезеңдерге бөлу;

2) функционалдық аймақтарды дамыту параметрлері, оның ішінде аумақты пайдаланудың рұқсат етілген түрлері, ғимараттардың жалпы ауданының шекті мөлшері, ғимараттардың шекті биіктігі, сондай-ақ мастер-жоспарда белгіленген өзге де қала құрылысы параметрлері мен шарттары;

3) халық санының, жұмыспен қамтудың, тығыздықтың және аумақты игеру алаңының дамуының болжамды параметрлері;

4) геоақпараттық материалдар, соның ішінде қаланың цифрлық егізін әзірлеу үшін қажетті материалдар;

5) аумақты игерудің бес, он және он бесжылдық кезеңдер бойынша кезеңділігі;

6) он бесжылдық кезең ішінде іске асырылуға тиіс көлік, инженерлік, әлеуметтік және цифрлық инфрақұрылым нысандары мен желілері, олардың болжамды құнын есептей отырып қамтитын инфрақұрылымдық жоспар.

18. Мастер-жоспарды іске асыру сценарийлері жеделдетілген, негізгі және шектеулі дамуды қарастырады және кеңістіктік шешімдердің тұрақтылығын, кезеңдердің бейімделуін және инфрақұрылымның ауқымдылығын бағалауды қамтиды.

19. Мастер-жоспардың кеңістіктік және инфрақұрылымдық параметрлері ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес келіп, даму стратегиясымен өзара үйлесімді болуы тиіс.

20. Мастер-жоспардың іске асырылуы онда орнатылған кеңістіктік индикаторлар мен бақылау нүктелері негізінде (жеке ТТК жүйесін құрусыз) бағаланады, олар мыналарды сипаттайды:

- 1) аумақтың функционалдық қолданылуы мен игерілуі;
- 2) жер мен инфрақұрылымға дайындық;
- 3) көлік қолжетімділігі;
- 4) әлеуметтік инфрақұрылымды қамтамасыз ету;
- 5) қоғамдық және жасыл аймақтарды дамыту;
- 6) іске асыру кезеңдеріне сәйкестік.

3-параграф. Даму стратегиясы

21. Даму стратегиясы мыналарды анықтайды:

- 1) қала экономикасын дамытуға арналған мақсаттар мен стратегиялық бағыттар;
- 2) қаланың жедел дамуын қамтамасыз етуге арналған басым салалар;
- 3) қалалық ортаның жайлылық стандарттары: көліктік қолжетімділік, білім беру мен денсаулық сақтаудың сапасы, тұрғын үйдің қолжетімділігі, таланттарды тарту және ұстап қалу, цифрлық қолжетімділік және инклюзивтілік;
- 4) қаланың цифрлық және технологиялық даму бағыттары;
- 5) қаланың даму мақсаттары мен басымдықтарына қол жеткізуді сипаттайтын тиімділіктің түйінді көрсеткіштері.

22. Даму стратегиясы қаланың экономикасын дамыту, инвестициялар тарту және жұмыспен қамту сценарийлерін, бюджеттік параметрлерді және инфрақұрылымдық жоспардың әлеуетті көздерін жылдар бөлінісінде қамтитын қаржылық-экономикалық модель негізінде әзірленуге тиіс.

23. ТТК сандық, шынайы, тексерілетін болуы тиіс және даму стратегиясының мақсаттары мен басымдықтарына жетуін тікелей сипаттауы тиіс.

24. Даму стратегиясының алғашқы бес жылында жыл сайынғы ТТК мақсаттары белгіленеді. Келесі кезеңдер үшін оныншы және он бесінші жылдардың соңына индикативті мәндер орнатылады.

25. Жоспарлы түзету кезінде келесі бесжылдық кезеңге ТТК нысаналы мәндері бақылау нәтижелері мен қала дамуының жаңартылған жағдайларын ескере отырып жыл бойынша белгіленеді.

26. ТТК келесі салаларда құрылуы мүмкін: экономикалық, инвестициялық, инфрақұрылым, әлеуметтік, экологиялық, инновациялық, технологиялық, цифрлық, сондай-ақ қалалық орта сапасы мен қаржылық тұрақтылық салаларында.

27. Егер есептеу әдістемесі, дереккөз және бастапқы мән анықталмаса, ТТК даму стратегиясына енгізілмейді.

3-тарау. Стратегиялық құжаттарды әзірлеу тәртібі

28. Стратегиялық құжаттарды әзірлеу әкімшілік тарапынан ұйымдастырылады.

29. Ұзақ мерзімді жоспар отызжылдық кезеңге әзірленеді. Түзетілген нұсқасы бекітілген кезде оны бекіткен жылдан бастап есептелетін жаңа отызжылдық мерзім белгіленеді.

30. Мастер-жоспар мен даму стратегиясы ұзақ мерзімді жоспардың негізінде және оның шегінде, сырғымалы негізде он бесжылдық кезеңге бір мезгілде әзірленеді.

31. Конституциялық заңға, Кеңес актілерінде және әкімшіліктің ішкі актілерінде белгіленген өкілеттіктері шегінде әкімшіліктің бас атқарушы директоры әкімшіліктің жауапты құрылымдық бөлімшесін анықтайды, техникалық тапсырманы және стратегиялық құжатты әзірлеу жоспар-кестесін бекітеді. Жауапты құрылымдық бөлімше әзірлеуді ұйымдастырады, жобаны тексеруді және оны Кеңестің бекітуіне енгізуді қамтамасыз етеді.

32. Стратегиялық құжат жобасы әкімшіліктің жауапты құрылымдық бөлімшесі тарапынан инфрақұрылым сапасы жоғары елдерде қаланы дамытудың ұқсас құжаттарын әзірлеу тәжірибесі бар мердігерді тарта отырып әзірленеді.

33. Мердігерді тарту әкімшілікті жобаның толықтығы, сапасы және тұрақтылығы үшін жауапкершіліктен босатпайды.

34. Стратегиялық құжаттарды Конституциялық заңда, осы Әдістемеде және қолданылатын өзге де актілерде белгіленген тәртіппен Кеңес бекітеді және бекітілген күннен бастап бір ай ішінде әкімшіліктің ресми интернет-ресурсында жариялануға жатады.

4-тарау. Стратегиялық құжаттарды түзету тәртібі

35. Стратегиялық құжаттарды түзету Конституциялық заңға сәйкес жоспарлы және жоспардан тыс түзетулер түрінде жүзеге асырылады.

36. Түзету кезінде оны әзірлеу үшін белгіленген тиісті стратегиялық құжаттың мазмұнына қатысты талаптар сақталады.

1-параграф. Жоспарлы түзету

37. Ұзақ мерзімді жоспар он жылда бір реттен артық түзетілмейді. Түзетілген нұсқа жаңа отызжылдық енгізу мерзімін белгілейді.

38. Мастер-жоспар мен даму стратегиясы жоспарлы түрде бес жылда бір реттен артық емес бір мезгілде түзетілуге жатады. Мастер-жоспар мен даму стратегиясының жаңартылған нұсқалары жаңа он бесжылдық іске асыру кезеңін белгілейді.

39. Түзетулердің жиілігі стратегиялық құжаттың іске асырылуы бекітілген күннен немесе оның соңғы жоспарлы түзетуінен есептеледі.

40. Жоспарлы түзетуді дайындау бақылау нәтижелері мен дамудың жаңартылған жағдайларын ескере отырып, жоспарлы түзету мерзімі басталғанға дейін отыз алты айдан ерте емес және он екі айдан кеш емес мерзімде басталады.

41. Стратегиялық құжаттар мен оған қатысты кеңістіктік деректерге бекітілген өзгерістер тиісті цифрлық тіркеулерге және географиялық ақпараттық жүйеге енгізілуге жатады.

42. Жоспарлы түзету келесі ретпен жүзеге асырылады:

1) Түзетуді бастамалау.

Түзетуді бастау туралы ұсынысты стратегиялық жоспарлауға жауапты құрылымдық бөлімше ұсынады.

Стратегиялық құжатты түзетуді бастау туралы шешімді әкімшіліктің бас атқарушы директоры қабылдайды.

Бұл шешім стратегиялық құжат жобасын дайындау кестесін, түзетуге жауапты үйлестіруші құрылымдық бөлімшені анықтайды.

2) Дайындық басталғанға дейінгі соңғы бес жылдағы бастапқы деректерді, ал олар болмаған жағдайда – қолжетімді кезеңдегі бастапқы деректерді жинау, тексеру және талдау мынадай дереккөздер негізінде жүзеге асырылады:

- жылдық есептер, соның ішінде стратегиялық құжаттарды іске асыру бойынша бағалау нәтижелері;
- ұсыныстар тізімі;
- бекітілген жобалық ұсыныстар мен іске асырылып жатқан жобалардың тізімі;
- қаланың әлеуметтік-экономикалық, кеңістіктік және инфрақұрылымдық дамуы бойынша ресми статистикалық және әкімшілік деректері, нақты параметрлер мен жаңартылған болжамдарды қамтитын аналитикалық база;
- бастапқы деректер, оларды иеленушілер өз құзыреті шегінде ұсынады.

Деректер иелері берілген ақпараттың толық, сенімді және жаңартылған болуын қамтамасыз етеді.

Әзірлеуші бастапқы деректерді, қаланың даму жағдайлары мен шектеулерін және болжамды параметрлерін жинауды, жүйелеуді және талдауды жүзеге асырады.

Дереккөз мен құрылу тәртібі анықталмаған немесе сенімділігі расталмаған деректер стратегиялық құжатты дайындауда қолданылмайды.

3) Жаңартылған стратегиялық құжат жобасын дайындау.

Стратегиялық құжат жобасы келесі мәліметтерді ескере отырып расталған бастапқы деректер негізінде дайындалады:

- Конституциялық Заң талаптары мен осы Әдістемеде көрсетілген тәртіп, әкімшілік уәкілетті органдарының шешімдері;
- тиісті стратегиялық құжаттың мазмұны мен мақсаты;
- өзара байланысты стратегиялық құжаттардың ережелері;
- кеңістік, инфрақұрылымдық, қаржылық және басқа да шектеулер;

– қолданыстағы инвестициялық міндеттемелер.

4) Стратегиялық құжаттардың жобаларын ұсыну және бекітілген тәртіп бойынша Кеңес тарапынан бекіту.

Бекітілген стратегиялық құжат әкімшіліктің ресми сайтында бекітілген күннен бастап бір ай ішінде жарияланады.

2-параграф. Жоспардан тыс түзету

43. Жоспардан тыс түзету мастер-жоспар мен (немесе) даму стратегиясына қолданылады. Қажет болған жағдайда ұзақ мерзімді жоспарға тиісті өзгерістер осы Әдістемеде белгіленген мерзім ішінде және тәртіпте жоспарлы түзету шеңберінде енгізіледі.

44. Мастер-жоспар мен (немесе) даму стратегиясын жоспардан тыс түзету жоспарлы түзету күніне дейін тек Қазақстан Республикасының халықаралық ынтымақтастығы шеңберіндегі инвестициялық мақсаттарда рұқсат етіледі.

45. Жоспардан тыс түзетулер Қазақстан Республикасының Президентінің келісімімен Конституциялық заңның 28-бабының 4 және 12-тармақтарында көзделген тәртіппен жүзеге асырылады, содан кейін стратегиялық құжат жобасы Кеңеске бекітуге ұсынылады.

46. Келесі шарттар бір уақытта орындалса, жоспардан тыс түзетулер рұқсат етіледі:

- 1) инвестиция мен қаржылық-экономикалық негіздеудің қолжетімділігі;
- 2) халықаралық ынтымақтастықтың болуы, оның аясында жоспардан тыс түзетулер жүргізіледі;
- 3) мастер-жоспар мен даму стратегиясының өзара байланысты ережелері өзгерген жағдайда бір мезгілде түзету.

47. Жоспардан тыс түзету жаңа он бесжылдық енгізу мерзімін белгілемейді және келесі жоспарлы түзетудің күнін өзгертпейді.

5-тарау. Мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспары

48. Іс-қимыл жоспарында қарастырылған іс-шаралар мастер-жоспар мен даму стратегиясының мақсаттарына жетуге бағытталған, мастер-жоспардың кеңістіктік және инфрақұрылымдық шешімдерін ескеріп, ұзақ мерзімді жоспар белгіленген шеңберде жүзеге асырылуы тиіс.

49. Іс-қимыл жоспары осы Әдістemenің 1-қосымшасына сәйкес формаға сәйкес жасалады және құрамына мыналар кіреді:

- 1) іс-шараның атауы;
- 2) орындау мерзімі;
- 3) жауапты орындаушы және департамент;
- 4) қаржыландыру көлемі мен көзі;
- 5) аяқталу формасы және күтілетін нәтиже (эффект).

50. Кездесулер, хат алмасу, аралық материалдарды дайындау және басқа ұйымдық іс-қимыл жоспарлы іске асыру мерзімін аяқтамаса, дербес нәтиже ретінде көрсетілмейді.

51. Іс-қимыл жоспарының жыл сайынғы жаңартуы мыналарды ескереді:

- 1) бақылау және тиімділікті бағалау нәтижелері;
- 2) жобалар мен іс-шараларды нақты іске асыру;
- 3) бюджеттік қаржыландырудың бекітілген және болжамдық параметрлері;
- 4) бюджеттен тыс қаржыландыру туралы жаңартылған деректер;
- 5) анықталған ауытқулар мен тәуекелдер;
- 6) уақыт пен қаржыландыру қажеттілігіндегі өзгерістер.

52. Іс-қимыл жоспарына өзгерістер енгізу даму стратегиясының мақсаттары мен ТТК, мастер-жоспардың кеңістіктік және инфрақұрылымдық шешімдерін және аумақты кезең-кезеңімен дамытуды өзгертпеуі тиіс.

53. Қаржыландыру жыл және қаржыландыру көзі бойынша бөлек тіркеледі. Қаржыландыру көзі анықталғанша, тиісті қаржыландыру мөлшері қаржыландыру қажеттілігі ретінде тіркеледі.

54. Бюджеттік қаржыландырудың болмауы іс-шараны іс-қимыл жоспарынан алып тастауға негіз болып табылмайды.

6-тарау. Стратегиялық құжаттардың іске асырылуын бақылау және іске асыру тиімділігін бағалау

55. Стратегиялық құжаттардың іске асырылуын бақылау және іске асыру тиімділігін бағалау әкімшіліктің стратегиялық жоспарлауға жауапты құрылымдық бөлімшесі мен тиісті стратегиялық құжаттарды іске асыруға жауапты құрылымдық бөлімшелер тарапынан ұйымдастырылады.

56. Стратегиялық құжаттардың іске асырылуын бақылау әр жартыжылдық соңында жүргізіледі. Жылдың екінші жартысына арналған ақпарат жыл сайынғы бақылауға енгізіледі.

57. Іске асыру тиімділігін бағалау екі компоненттен тұрады: даму стратегиясының ТТК жетістігін бағалау және іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау. Іске асыру тиімділігі бақылау және расталған деректер негізінде есеп беру жылының нәтижелері негізінде бағаланады.

58. Жыл сайынғы бақылау және даму стратегиясын іске асырудың қорытынды бағалауы Алатау қаласының дамуы туралы жылдық есепті дайындау аясында жүргізіледі, ол есеп жылынан кейінгі жылдың жиырмасыншы наурызға дейін Кеңес тарапынан бекітіледі.

59. Ұзақ мерзімді жоспар мен мастер-жоспардың іске асырылуы тиісінше ұзақ мерзімді бағдарлар мен іске асыру кезеңділігі, кеңістіктік көрсеткіштер және бақылау нүктелері негізінде жыл сайынғы бақылау шеңберінде бағаланады. Осындай бақылау нәтижелері жылдық есепте көрсетіледі және даму стратегиясының іске асырылуының қорытынды бағасын есептеуге енгізілмейді.

60. Жылдық есеп мыналарды қамтиды:

- 1) стратегиялық құжаттарды іске асыру нәтижелері;
- 2) іс-қимыл жоспарын іске асыру нәтижелері;
- 3) стратегиялық құжаттар шеңберінде әкімшілік бюджетінің орындалуы туралы жылдық есеп;
- 4) стратегиялық құжаттардың тиімділігін бағалау нәтижелері;
- 5) ауытқуларды, олардың туындау себептерін және даму стратегиясының ТТК жетістігін қамтамасыз етуге және стратегиялық құжаттарды іске асырудың тиімділігін арттыруға бағытталған түзету шаралары.

61. Жылдық есептің қорытындылары әкімшілік тарапынан іс-қимыл жоспарын жаңарту, бюджеттік жоспарлау және стратегиялық құжаттарға түзетулер дайындау кезінде ескеріледі.

62. Жылдық есеп бекітілген күннен бастап бір ай ішінде стратегиялық жоспарлауға жауапты әкімшілік құрылымдық бөлімшесімен әкімшіліктің ресми сайтында жарияланады.

1-параграф. Стратегиялық құжаттардың іске асырылуын бақылау

63. Жартыжылдық бақылау аясында төмендегілер бағаланады:

- 1) іс-қимыл жоспарының орындалуы, оның ішінде қаржылық қамтамасыз етілуі;
- 2) даму стратегиясының ТТК қол жеткізудің әлеуеті.

64. Әкімшіліктің тиісті стратегиялық құжатқа жауапты құрылымдық бөлімшесі жауапты орындаушылар мен деректер иелерінің деректеріне сүйене отырып, іс-қимыл жоспарының іске асырылуын бақылау туралы есеп құрады.

65. Есепте жобалардың іске асырылуы, іс-шаралар мен бақылау нүктелері, қаржыландырудың бөлінуі, анықталған ауытқулар, олардың пайда болу себептері және ұсынылған жауап шаралары туралы ақпарат беріледі.

66. Есеп әкімшіліктің бас атқарушы директорына жылдың бірінші жартысы аяқталғаннан кейін екі айдан кешіктірмей тапсырылады. Бақылау нәтижелері жыл сайын іс-қимыл жоспарын жаңарту кезінде ескеріледі.

67. Ұзақ мерзімді жоспар мен мастер-жоспардың жыл сайынғы бақылау аясында кеңістіктік индикаторлардың жағдайы мен маңызды кезеңдерге қол жеткізілуі бақыланады, оның ішінде аумақты функционалды пайдалану мен дамыту, жер мен инфрақұрылымның дайындығы, көлік қолжетімділігі, әлеуметтік инфрақұрылымды қамтамасыз ету, қоғамдық және жасыл аймақтарды дамыту және кезең-кезеңімен жүзеге асырылудың сәйкестігі бар.

68. Даму стратегиясының жыл сайынғы бақылау аясында ТТК орындалу дәрежесі мен қаланың даму мақсаттары мен басымдықтарына жетуге бағытталған шараларды іске асыру нәтижесі бағаланады.

2-параграф. Даму стратегиясының ТТК жетістігін бағалау

69. Ұлғаюға бағытталған ТТК үшін жетістік дәрежесі келесі формуламен анықталады:

$$ТТК_{ia} = ТТК_{if} / ТТК_{ip} \times 100\%,$$

мұнда:

ТТК_{ia} – ТТК_i жетістік дәрежесі;

ТТК_{ip} – есеп беру жылдағы ТТК жоспарлы мәні;

ТТК_{if} – есеп беру жылдағы нақты ТТК мәні.

Азаюға бағытталған ТТК үшін жетістік дәрежесі келесі формуламен анықталады:

$$ТТК_{ia} = ТТК_{ip} / ТТК_{if} \times 100\%.$$

Қорытында мәнді есептеу үшін әрбір ТТК жетістік дәрежесі 100 пайыздан аспайды:

$$ТТК_{ia} = \min (ТТК_{ia}; 100\%).$$

70. ТТК жетістігін бағалау есеп беру жылда бағаланатын барлық ТТК жетістік дәрежелерінің арифметикалық орташа көрсеткіші ретінде анықталады:

$$\text{ТТК жетістігін бағалау} = \frac{1}{n} \times \sum_{i=1}^n \text{ТТК}_{ia},$$

мұнда:

n – бағаланатын ТТК саны;

ТТК_{ia} – сәйкес ТТК жетістік деңгейі, 100 пайыздан аспайтын деңгей.
Барлық ТТК_{ia} нақты салмағы бірдей.

3-параграф. Іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау

71. Мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау келесі формула бойынша анықталады:

$$\text{AIAP} = \text{NEA} / \text{NPA} \times 100\%,$$

мұнда:

AIAP – іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау;

NEA – іс-қимыл жоспарының орындалған шараларының саны;

NPA – есепті жылда аяқталу мерзімі белгіленген іс-қимыл жоспарындағы жоспарланған іс-шаралардың жалпы саны.

72. Есеп беру жылы әрбір іс-шара үшін соңғы нәтиже немесе ұзақ мерзімді іс-шара үшін бақылау нүктесі ескеріледі. Шаралардың орындалуы бинарлы қағидат бойынша бағаланады: орындалды – 1, орындалмаған – 0, іске асыру мерзімі келмеді – бұл шара бағалауда ескерілмейді.

73. Кездесулер, хат алмасу, уақытша материалдарды дайындау және басқа да процесс немесе ұйымдастырушылық іс-қимыл іс-шараны аяқтау формасы ретінде белгіленбейді және орындау ретінде танылмайды.

4-параграф. Стратегиялық құжаттардың іске асырылуын қорытынды бағалау

74. Қорытынды бағалаудың компоненттерінің нақты салмағы келесідей анықталады:

алғашқы бесжылдық кезеңде: ТТК жетістігін бағалау – 20%, іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау – 80%;

одан кейінгі кезеңдерде: ТТК жетістігін бағалау – 60%, іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау – 40%.

75. Стратегиялық құжаттарды іске асырудың қорытынды бағалауы іске асыру кезеңіне байланысты келесі формулалар бойынша анықталады:

Стратегиялық құжаттарды іске асыруды бағалау =

алғашқы бесжылдық кезеңде:

$0,2 \times \text{ТТК жетістігін бағалау} + 0,8 \times \text{Іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау},$

одан кейінгі кезеңде:

$0,6 \times \text{ТТК жетістігін бағалау} + 0,4 \times \text{Іс-қимыл жоспарының орындалуын бағалау}.$

76. Стратегиялық құжаттарды іске асырудың тиімділігін бағалау 1-кестеге сәйкес түсіндіріледі.

1-кесте. Тиімділікті бағалау шектері

Бағалау диапазоны	Бағалауды түсіндіру
85-тен 100 пайызға дейін	жоғары деңгейдегі іске асыру
70-тен 84,9 пайызға дейін	орташа деңгейдегі іске асыру
55-тен 69,9 пайызға дейін	іске асыру деңгейі қанағаттанарлық
55 пайыздан төмен	төменгі деңгейдегі іске асыру

7-тарау. Қорытынды ережелер

77. Осы Әдістеме, оның ішінде Әдістемеге 1-қосымша, стратегиялық құжаттарды әзірлеуге, түзетуге, іске асыруға, бақылауға және іске асырылу тиімділігін бағалауға тартылған тұлғалардың орындауы үшін міндетті болып табылады.

78. Әдістемемен реттелмеген мәселелер Алатау қаласының заңнамасына және оның құзыреті аясында қабылданған әкімшіліктің уәкілетті органдарының шешімдеріне сәйкес шешіледі.

79. Осы Әдістеме Алатау қаласы Кеңесінің Жедел комитетінің шешімімен бекітілген күннен бастап бір ай ішінде әкімшіліктің ресми интернет-ресурсында жариялануға жатады.

Алатау қаласының стратегиялық
құжаттарын әзірлеу, түзету және
іске асыру тиімділігін бағалау
әдістемесіне 1-қосымша

Мастер-жоспар мен даму стратегиясын іске асыру бойынша іс-қимыл жоспары

№	Іс-шараның атауы	Орындау мерзімі	Жауапты орындаушы / департамент	Қаржы көлемі мен қаржыландыру көзі	Аяқталу формасы және күтілетін нәтиже/әсер
1-бағыт					
1	1- іс-шара				

«Іс-шараның атауы» бағаны даму стратегиясының тиісті мақсатына (бағытына) жетуге және (немесе) мастер-жоспардың кеңістіктік немесе инфрақұрылымдық шешімін жүзеге асыруға бағытталған шараны көрсетеді.

«Орындау мерзімі» бағаны оқиганың аяқталу күндерін, ал іске асыру кезеңі есеп беру жылдан асып кететін шара үшін, яғни белгіленген бақылау нүктесіне жету мерзімін көрсетеді.

«Жауапты орындаушы/департамент» бағанында бас атқарушы директордың орынбасары/бас директор деңгейіндегі жауапты тұлға және (немесе) іс-шараны жүзеге асыруға және белгіленген нәтижеге қол жеткізуге жауапты әкімшіліктің құрылымдық бөлімшесі көрсетіледі.

«Қаржыландыру көлемі мен көзі» бағанында іс-шараны жүзеге асыру жылдары бойынша қаржыландыру көлемі және қаржыландыру көздері: әкімшіліктің бюджеті, жергілікті бюджет, басқа бюджеттік және бюджеттен тыс көздер көрсетілген. Қаржыландыру көзі расталғанына, тиісті сома болжамдық қажеттілік ретінде көрсетіледі.

«Аяқталу формасы және күтілетін нәтиже/әсер» бағаны іс-шараның нақты соңғы нәтижесін немесе егер іс-шараны жүзеге асыру мерзімі есеп беру жылдан асып кетсе, маңызды кезеңді, сондай-ақ күтілетін нәтиже мен нәтижеге қол жеткізілгенін растайтын құжат немесе басқа материалды көрсетеді.

Іс-шаралар даму стратегиясының мақсаттарына (бағыттарына) сәйкес, аумақтың даму кезеңдері мен мастер-жоспардың кеңістіктік-инфрақұрылымдық шешімдерін ескере отырып топтастырылады.